

Periodisering av skatter och sociala avgifter i Finansräkenskaperna, införda 2009 kv 1.

1. Introduktion

Periodisering av skatter och sociala avgifter

Inom nationalräkenskaperna ska skatter och sociala avgifter redovisas under den period de uppkommer och inte när de faktiskt betalas. I samband med beräkningarna av finansräkenskaperna första kvartalet 2009 har periodiseringar av skatter och sociala avgifter införts för sektorerna staten och hushåll inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer för perioden tredje kvartalet 2001 t.o.m. första kvartalet 2009. För övriga sektorer finns skatteperiodiseringar sedan tidigare med i finansräkenskaperna som en del av posterna "Förutbetalda kostnader och förutbetalda intäkter" respektive "Upplupna kostnader och upplupna intäkter".

Periodiseringen omfattar, enligt ENS 95 transaktionskoder, alla skatter av typen D.2, Skatter på produktion och import och D.5, Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc, samt sociala avgifter av typ D.611, Faktiska sociala avgifter. I allmänna termer innefattar periodiseringen skatter av typen moms och punktskatter, inkomstskatter, skatt på kapital, arbetsgivaravgifter och egenavgifter. Periodiseringarna redovisas på aggregerad nivå som en sammanslagen periodiseringspost och ingår som en del i posterna "Förutbetalda kostnader och förutbetalda intäkter" respektive "Upplupna kostnader och upplupna intäkter".

Periodiseringar i finansräkenskaperna

Periodisering uppkommer i och med tidsskillnader mellan uppkomst och motsvarande betalning av skatter och sociala avgifter. Ett exempel är skatter, som deklarerar och betalas året efter inkomståret. Periodiseringen relaterar inkomster och utgifter till den tidsperiod de faktiskt uppstått. Fördröjningen av skatteinbetalningen resulterar i en skuld för betalaren och en tillgång för mottagaren. Denna upplupna skuld respektive tillgång utgör periodiseringsposten i finansräkenskaperna.

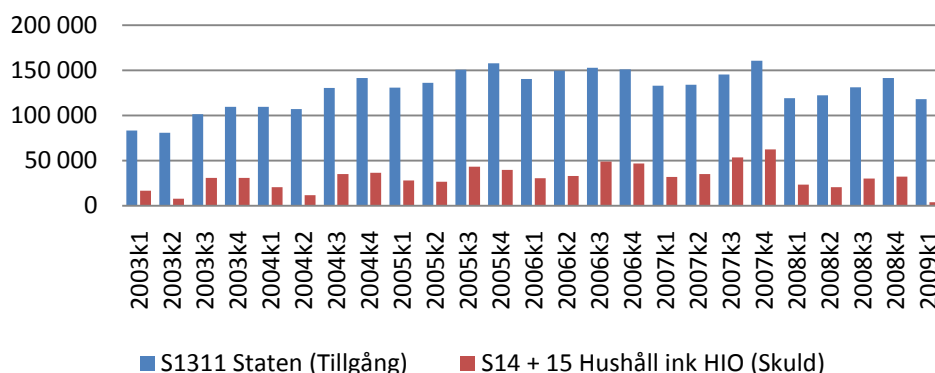
Skulderna uppkommer, netto, hos betalaren, som i princip utgörs av företag och hushåll. Tillgångarna uppkommer, netto, hos mottagarna, som utgörs av den offentliga sektorn.

Egenskaper hos periodiseringen av skatter och sociala avgifter

Stocken av periodiserade skatter och sociala avgifter ackumuleras under året för att minska under det första kvartalet nästkommande år. Mönstret följer på så sätt de tidpunkter för skattedeklaration och skatteinbetalningar som gäller för inkomståret. Diagrammet nedan visar stockar av periodiserade skatter

och sociala avgifter, netto. Staplarna för staten avser tillgångar, netto, medan staplarna för hushållen och hushållens icke-vinstdrivande organisationer avser skulder, netto.

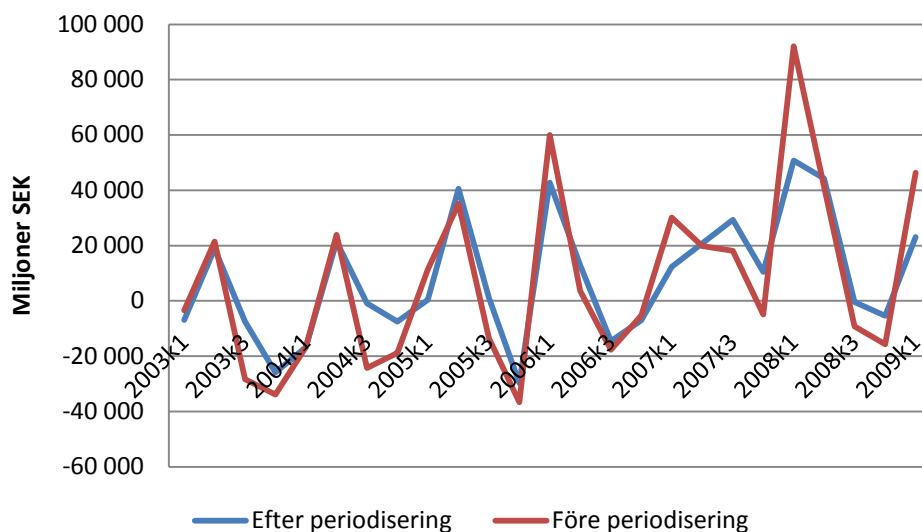
Periodisering av skatter och sociala avgifter, netto, stockar, kvartal.

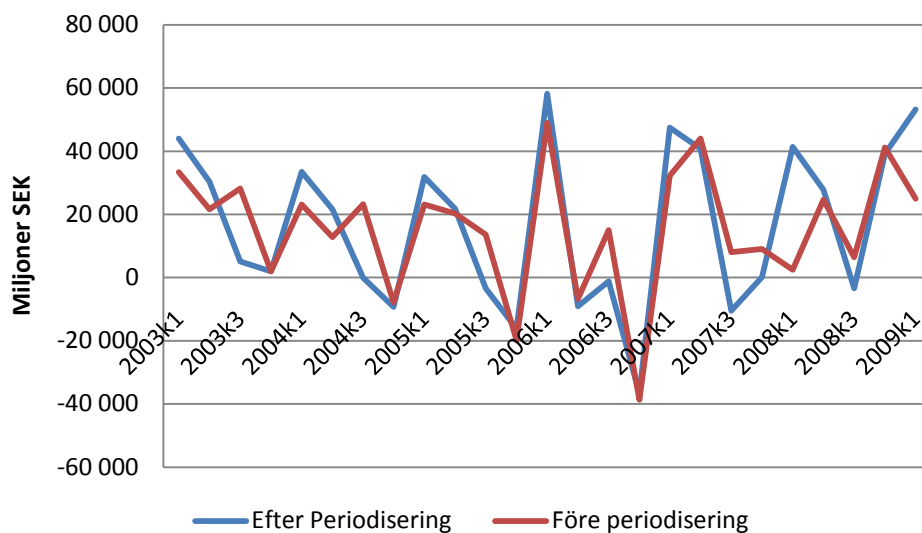
För kvartal 1 2009 minskade hushållens och hushållens icke-vinstdrivande organisationers skulder gällande periodiserade skatter och sociala avgifter med 36 miljarder. Motsvarande tillgång för hushållen minskade med 8 miljarder. Netto ökade dessa förändringar i periodiseringsposten hushållens finansiella sparande med 28 miljarder för det första kvartalet 2009. Netto minskade statens finansiella sparande med 23 miljarder kronor samma kvartal beroende på periodiseringen av skatter och sociala avgifter. Statens tillgångar gällande periodiseringarna minskade med 26 miljarder kronor och skulden minskade med 3 miljarder.

Under perioden 2003 till 2008 ökade statens finansiella sparande per kvartal i genomsnitt med 2 miljarder, netto, efter introduktionen av periodiseringar av skatter och sociala avgifter. Hushållens finansiella sparande minskade med 0,2 miljarder i genomsnitt per kvartal. Periodiseringarna varierar dock kraftigt mellan kvartal, där särskilt det första kvartalet och det tredje kvartalet omfattar stora belopp med motsatta tecken. Under första kvartalet sker stora skatteinbetalningar och under det tredje kvartalet har historiskt en stor del av skatteåterbäringen utbetalats.

Finansiellt sparande, Staten

Finansiellt sparande Hushåll ink HiO.

2. Fördjupning

Enligt Europeiska Nationalräkenskapssystemet (ENS95) ska skatter och sociala avgifter föras på den period de uppkommer (periodiserad) och inte när de betalas (kassamässigt). Skatter redovisas sedan länge på detta sätt i BNP- och sektorräkenskaperna. I finansräkenskaperna införs nu periodiseringsposter för att kompensera för skillnaden mellan det kassamässiga flödet relaterat till skatter och sociala avgifter och de periodiserade skatter och sociala avgifter som faktiskt tillhör den aktuella

perioden. Denna post är enkelt uttryckt skatteskulder/-fordringar som ännu inte gått till förfall. Enligt ENS ska flöden endast föras mellan betalare och slutlig mottagare utan mellanhänder. Periodisering och periodiseringsposter uppkommer då i finansräkenskaperna där det faktiska flödet (t.ex. kommunal inkomstskatt) förs från betalaren via staten till mottagaren (t.ex. kommuner). Med periodisering, periodiseringspost mm. avses härfter periodiseringar rörande skatter och sociala avgifter i finansräkenskaperna.

Periodiseringen omfattar alla skatter och sociala avgifter. Dessa är: D.2 *Skatter på produktion och import*, D.5 *Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc.* samt D.61 *Sociala avgifter*.¹ I Sverige går alla flöden rörande D.2, D.5 och D.61 genom den statliga sektorn (S.1311). För att uppnå full täckning utgår därför den nedan beskrivna periodiseringsmodellen från statens redovisning och de belopp staten anger. Periodiseringarna kan delas upp i två komponenter, dels ett "inflöde" till staten och dels ett "utflöde" ur staten. Inflödet består av uppkomna men ej betalade skatter. Utflödet består generellt av utbetalningar till slutliga mottagare.

De totala konsoliderade periodiseringarna för staten på år (årstransaktioner) framställs och levereras av Ekonomistyrningsverket (ESV). Finansräkenskaperna kvartalsfördelar, motpartsfordelar, samt estimerar stockar för dessa periodiseringar. Summan av Finansräkenskapernas fördelade periodiseringar ska överensstämma med ESV:s årsperiodiseringar.

Fördelningarna och estimationen av stockarna är modellbaserade. Från ESV erhålls helårsposter uppdelade på typerna D.2, D.5, D.61.

Skatter av typ D.5, Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter, betalas av fysiska och juridiska personer, exklusive offentlig sektor (dvs. sektorerna S.11 Icke-finansiella företag, S.12 Finansiella företag och S.14+S.15 Hushåll och Hushållens icke-vinstdrivande organisationer). Slutlig mottagare är främst offentlig sektor, men även S.15 HIO (kyrkosamfund) är en slutlig mottagare. Erhållen D.5 från ESV är uppdelad enligt dessa flöden.

Sociala avgifter, D.61 betalas av fysiska personer (S.14 Hushåll), slutlig mottagare är S.1314 Socialförsäkringssektorn. Erhållen D.61 från ESV är uppdelad enligt dessa flöden.

Skatter på produktion och import, D.2, betalas av alla sektorer, slutlig mottagare är offentlig sektor. D.2 erhålls på aggregerad nivå från ESV, utan information om vilken sektor som är den offentliga sektorns motpart.

¹ För mer information se: D.2 Skatter på produktion och import; ENS 4,14—4.29. D.5 Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc.; ENS 4.77—4.82. D.61 Sociala Avgifter; ENS 4,83—4.102.

För "inflödet" till staten sker kvartalsfördelning och framtagande av stockar med inbetalade skatter och sociala avgifter till Skatteverket. I förekommande fall sker motpartsfordelningen med hjälp av en schablon enligt följande: De Löpande inkomst och förmögenhetsskatter, D.5, och Sociala avgifter, D.61, som påförts Hushållssektorn, S.14, motpartsfordelas med *Egentlig lön, D.11* och *Arbetsgivares Sociala avgifter, D.12*. För vidare information om hushållen se avsnitt 1.1.2 nedan. För Skatter på produktion och import, D.2, används sektoreernas förädlingsvärde enligt Nationalräkenskaperna som bas för motpartsfordelning, B.1n.

För "utflödet" ur staten estimeras stockarna. Motpartsfordelning sker hos ESV. För alla sektorer utom den kommunala sektorn kvartalsfordelas periodiseringarna jämnt över kvartalen. I den kommunala sektorn kvartalsfordelas periodiseringarna som skillnaden av preliminära utbetalningar och skatteintäkter enligt ESA95. Stockar estimeras genom att aggregera flödena.

2.1 Behandling i finansräkenskaperna

De totala periodiseringarna för staten på år (årstransaktioner) framställs och levereras av ESV. Finansräkenskaperna kvartalsfordelar, sektor- och motsektorfordelar, samt estimerar stockar enligt vad som beskrivits ovan. Summan av Finansräkenskapernas kvartalsperiodiseringar ska överensstämma med ESV:s årsperiodiseringar. De beräknade stockarna justeras så att de överensstämmer med ESV:s årsperiodiseringar.

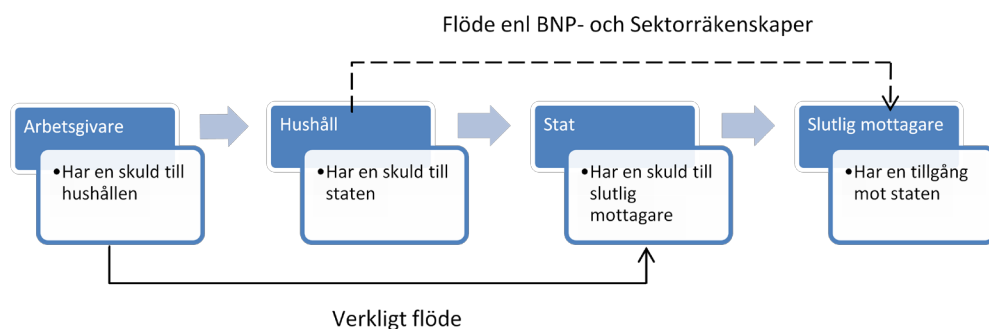
2.1.1 Redovisning av periodiseringen av skatter och sociala avgifter i Finansräkenskaperna

D.2, D.5 skatterna och D.61 avgifterna redovisas som en sammanslagen periodiseringspost. I Finansräkenskapernas publicerade material redovisas periodiseringen av dessa skatter och sociala avgifter under instrument F.7 obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter.

2.1.2 Skatter och sociala avgifter mellan anställda och arbetsgivare

I enlighet med regelverket förs skatter och sociala avgifter direkt från betalaren till den slutliga mottagaren i BNP- och sektorräkenskaperna. Hushållen är enligt regelverket betalare av sina inkomstskatter och sociala avgifter, detta gäller kommunal- och statlig inkomstskatt och arbetsgivaravgifter. I praktiken betalas eller administreras dock dessa skatter och sociala avgifter av arbetsgivaren.

I finansräkenskaperna uppkommer periodiseringsposter mellan arbetsgivare och hushåll och hushåll och stat/offentlig sektor i och med arbetsgivarnas och statens roll som mellanhand i betalningen av hushållens skatter och sociala avgifter. I grafen nedan visas flödet enligt BNP- och Sektorräkenskaperna, det verkliga flödet och periodiseringsposterna i Finansräkenskaperna (de tjocka pilarna).

I finansräkenskaperna uppkommer en periodiseringspost först som en skuld mellan arbetsgivare och hushåll. Hushållen har en motsvarande periodisering av skulder till staten och staten har slutligen en skuld till den slutliga mottagaren. Statens skuld består dock endast av de skatter och sociala avgifter som ska förmedlas till icke-statliga motparter.

3. ESV:s uppgifter

ESV:s uppgifter utgör huvudkälla för periodiseringarna av Skatter och Sociala avgifter i finansräkenskaperna, dvs. ESV beräknar periodiseringen för skatter och sociala avgifter.

ESV:s uppgifter kan delas upp i 3 delar; Uppbördsförskjutningar, Betalningsförskjutningar och anstånd. Tillsammans utgör dessa statens totala periodiseringar. Endast årsuppgifter är tillgängliga och uppgifterna representerar transaktioner i Finansräkenskaperna. Fram till utfall består materialet av prognoser.

3.1 Poster under Uppbördsförskjutningar

Posterna under uppbördsförskjutningar består generellt av ”inflödet” till staten, dvs skatteskulder till staten. Dessa poster är delvis aggregerade och består i sin tur av underposter som beskrivs i ESV:s publikation ”Inkomstliggaren”.

3.1.1 Fysiker

Posten *Fysiker* består av skatteperiodiseringar av hushållens (Fysiska personers) skatter och sociala avgifter. Fysiker omfattar alla skatter och sociala avgifter utom moms, produktskatter och arbetsgivaravgifter. Fysiker inkluderar även skattereduktioner. Skattetyper: D.5, D.61.

3.1.2 Juridiker

Posten *Juridiker* består av skatteperiodiseringar av företags (Juridiska personer exkl dödsbon) skatter. Skattetyper: D.5.

3.1.4 AG 1200 – arbetsgivaravgifter

Posten *AG 1200* består av skatteperiodiseringar av arbetsgivaravgifter (Sociala Avgifter relaterade till anställning). Skattetyper: D.2, D.61.

3.1.3 Moms

Posten *Moms* består av skatteperiodiseringar av moms. Skattetyper: D.2.

3.1.4 Diverse poster – produktionsskatter

Dessa poster består av skatteperiodiseringar av produkt- och produktionsskatter, exklusive moms och övriga nämnda skatter. Skattetyper: D.2.

3.2 Poster under Betalningsförskjutningar

Posterna under betalningsförskjutningar består generellt av ”utflödet” från staten, dvs utbetalningar till slutliga mottagare. Dessa poster är delvis aggregerade och består i sin tur av underposter som beskrivs i ESV:s publikation ”Inkomstliggaren”.

3.2.1 Kommuner och Landsting

Posten *Kommuner och Landsting* består av periodiseringar av statens utbetalningar till den kommunala sektorn av kommunala sektorns inkomstskatter.

3.2.2 Ålderpensionssystemet

Posten *Ålderpensionssystemet* består av periodiseringar av statens utbetalningar till ålderpensionssystemet av sociala avgifter.

3.2.3 Företag och Hushåll

Posten *Företag och Hushåll* består av odefinierade skatteperiodiseringar. Innehållet är delvis icke klassificerat, men omfattar företags och hushålls fyllnadsinbetalningar icke bokförda betalningar etc. Posten innehåller även vissa medel rörande pensionssystemet (PPM).

3.2.4 Kyrkosamfund

Posten *Kyrkosamfund* består av periodiseringar statens utbetalningar till kyrkosamfund, dessa inkluderar även den kommunala begravningsavgiften.

3.2.5 EU

Posten *EU* rör momsrelaterad EU-avgift samt importskatter.

4. Utvecklingarbete

- Samma underlag som reala NR.
För avstämning behöver underlaget vara på samma format och uppdelning till finansräkenskaperna och reala NR.
- Förbättrat underlag/färre källor.
Primärkällorna för periodiseringen av skatter och sociala avgifter behöver på sikt anpassas till finansräkenskapernas behov. Detta inbegriper:
 - Bättre sektorfördelning/uppdelning
 - Stockar

I ett par fall skulle det behövas en bättre sektoruppdelning, detta gäller posten *Företag och Hushåll*, där visst arbete för att kunna dela upp posten pågår. En bättre uppdelning på motpart skulle även vara önskvärd för skatter på import och produktion (D.2). Det behövs en uppdelning motsvarande juridisk och fysisk person.

Stockarna beräknas utifrån andra källor i dagsläget. Stockar för posterna under *Betalningsförskjutningar* saknas helt. Arbete pågår med stockar för posterna *Kommuner och Landsting* samt *Ålderspensionssystemet*. Det skulle vara önskvärt att stockar/förskjutningar kunde levereras med det övriga underlaget.

- Kvartalsrapportering
Det skulle vara önskvärt med ett underlag på kvartalsbasis.

5. EDP-rapportering

Periodisering redovisas i följande EDP-tabeller och Questionnaire-tabeller.

Tabell	Sektor			Samma som i
4.1.1	S.13 C	Tillgång	Q-tabell	3A
4.1.2	S.13 C	Skuld	Q-tabell	3A
4.2.1	S.1311	Tillgång	Q-tabell	2A
4.2.2	S.1311	Skuld	Q-tabell	2A
5	S.13 C		Q-tabell	3A
5.extra 1	S.13	Okonsoliderad		
5. extra 2	S.1311			
5. extra 3	S.1313			
5. extra 4	S.1314			

Periodisering av skatter och sociala avgifter ingår i följande tabeller

Tabell	Sektor	Ingår i post
3A	S.13 C	F.7 receivables/payables
3B	S.1311	F.7 receivables/payables
3D	S.1313	F.7 receivables/payables
3E	S.1314	F.7 receivables/payables
2A	S.1311	
2C	S.1313	
2D	S.1314	

Uppdelning på skattetyper:

I EDP rapporteringen efterfrågas en uppdelning av periodiseringarna på olika skattetyper.

Fram till rapporteringen i april 2009 skedde en uppdelning på sociala avgifter och övriga skatter.

Från rapporteringen oktober 2009 efterfrågas även en uppdelning på Skatter på produktion och import, D.2, och Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc, D.5.